

**PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW**

DELEGATURA WE WROCŁAWIU

50-413 Wrocław, ul. Walońska 3-5
tel.(071)344 65 87, (071)34 05 920, fax (071)34 05 922
e-mail: wroclaw@uokik.gov.pl

RWR 61-31/12/AJ/

Wrocław, 21 czerwca 2013 r.

DECYZJA nr RWR 16/2013

I. Na podstawie art. 27 ust. 1 i ust. 2 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. Nr 50, poz. 331 ze zm.) oraz stosownie do art. 33 ust. 4, ust. 5 i ust. 6 tej ustawy, po przeprowadzeniu postępowania w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów, wszczętego z urzędu przeciwko Deutsche Bank PBC Spółka Akcyjna z siedzibą w Warszawie

- działając w imieniu Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów -

uznaje się za praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów, o której mowa w art. 24 ust. 1 i ust. 2 pkt 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów działanie ww. przedsiębiorcy polegające na zamieszczeniu we wzorcu umowy pod nazwą: „Umowa kredytu w formie linii kredytowej w rachunku BRI nr.....”, w pkt 44, postanowienia o treści: *„Kredytobiorca oświadcza, że poddaje się egzekucji, która może być wszczęta na podstawie zaopatrzonego w klauzulę wykonalności bankowego tytułu egzekucyjnego, wystawionego zgodnie z art. 96-98 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Prawo bankowe (tekst jednolity Dz.U. z 2002 r. Nr 72, poz. 665 – z późniejszymi zmianami) przez Deutsche Bank PBC S.A. w Warszawie w zakresie roszczeń tego Banku wynikających bezpośrednio z niniejszej umowy kredytu w formie odnawialnej linii kredytowej w rachunku BRI, do kwoty zadłużenia w wysokości zł (słownie złotych:.....), obejmującej kwotę kapitałową kredytu wraz z odsetkami, kosztami sądowymi oraz wszelkimi innymi kosztami poniesionymi przez Deutsche Bank PBC S.A. w związku z dochodzeniem przez Deutsche Bank PBC S.A. swoich wierzytelności, w odniesieniu do którego to bankowego tytułu egzekucyjnego Bank może wystąpić o nadanie mu klauzuli wykonalności najpóźniej w terminie do dniar.”*,

które to postanowienie jest postanowieniem umownym wpisanym na podstawie art. 479⁴⁵ Kodeksu postępowania cywilnego do Rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone pod pozycją 2908.

i stwierdza zaniechanie jej stosowania z dniem 19 grudnia 2012 r.

II. Na podstawie art. 106 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i

konsumentów oraz stosownie do art. 33 ust. 4, ust. 5 i ust. 6 tej ustawy,

- działając w imieniu Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, nakłada się na Deutsche Bank PBC Spółka Akcyjna z siedzibą w Warszawie, z tytułu naruszenia zakazu, o jakim mowa w art. 24 ust. 1 i ust. 2 pkt 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, w zakresie opisanym w punkcie I sentencji decyzji, karę pieniężną w wysokości 212 360,00 zł (słownie: dwieście dwanaście tysięcy trzysta sześćdziesiąt złotych) płatną do budżetu państwa.

UZASADNIENIE

1. Delegaturze Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów we Wrocławiu zostały przekazane wzorce umów, zgromadzone w toku postępowania prowadzonego przez Centralę Urzędu w Warszawie, pod sygn. DDK-405-9/12/JOB. Część tych materiałów obejmuje wzorce stosowane przez Deutsche Bank PBC SA w Warszawie.

Następnie, w dniu 2 lipca 2012 r., w Delegaturze Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów we Wrocławiu, zostało wszczęte – pod sygn. RWR 403-18/12/AJ - postępowanie wyjaśniające w sprawie wstępnego ustalenia, czy Deutsche Bank PBC SA w Warszawie stosuje we wzorcach umów o kredyt konsumencki (z wyłączeniem umów o karty kredytowe) postanowienia naruszające obowiązujące przepisy, co uzasadniałoby wszczęcie postępowania w sprawie zakazu stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów lub podjęcie działań określonych w odrębnych ustawach.

W trakcie analizy otrzymanych materiałów pod względem przestrzegania ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim (Dz.U. Nr 126, poz. 715 ze zm.), występowania klauzul tożsamych z wpisanymi do Rejestru oraz przestrzegania innych przepisów regulujących zawieranie umów kredytowych przez konsumentów, stwierdzono, że wzorzec umowy o nazwie „Umowa kredytu w formie linii kredytowej w rachunku BRI nr.....”, zawiera postanowienie umowne, które może być tożsame z klauzulą wpisaną do Rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone pod nr 2908, na mocy wyroku Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z dnia 4 listopada 2009 r. (sygn. akt XVII AmC 314/09).

Wobec powyższego przyjęto, iż istnieje podstawa do wszczęcia postępowania w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów.

2. W związku z powyższym, postanowieniem Nr 265/2012 z dnia 23 listopada 2012 r., Prezes Urzędu wszczął z urzędu w sprawie podejrzenia stosowania przez Deutsche Bank PBC Spółka Akcyjna z siedzibą w Warszawie, praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów, o których stanowi art. 24 ust. 1 i ust. 2 pkt 1 ww. ustawy, polegających na zamieszczeniu we wzorcu umowy pn. „Umowa kredytu w formie linii kredytowej w rachunku BRI nr.....”, w pkt 44, postanowienia o treści: *„Kredytobiorca oświadcza, że poddaje się egzekucji, która może być wszczęta na podstawie zaopatrzonego w klauzulę wykonalności bankowego tytułu egzekucyjnego, wystawionego zgodnie z art. 96-98 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Prawo bankowe (tekst jednolity Dz.U. z 2002 r. Nr 72, poz. 665 – z późniejszymi zmianami) przez Deutsche Bank PBC S.A. w Warszawie w zakresie roszczeń tego Banku wynikających bezpośrednio z niniejszej umowy kredytu w formie odnawialnej linii kredytowej w rachunku BRI, do kwoty zadłużenia w wysokości zł (słownie złotych:), obejmującej kwotę kapitałową kredytu wraz z odsetkami, kosztami sądowymi oraz wszelkimi innymi kosztami poniesionymi przez Deutsche Bank PBC S.A. w związku z dochodzeniem przez Deutsche Bank PBC S.A. swoich wierzytelności, w odniesieniu do którego to bankowego tytułu egzekucyjnego Bank może wystąpić o nadanie mu klauzuli wykonalności najpóźniej w terminie do dniar.”*,

które może być postanowieniem umownym wpisanym na podstawie art. 479⁴⁵ Kodeksu postępowania cywilnego do Rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone, pod pozycją 2908, tj. „Posiadacz rachunku oświadcza, że w zakresie roszczeń mBanku wynikających z niniejszej Umowy dobrowolnie poddaje się egzekucji prowadzonej według przepisów Kodeksu postępowania cywilnego do wysokości 30.000 zł (trzydziestu tysięcy zł) obejmujących kwotę długu wraz z odsetkami oraz koszty sądowe i wszelkie inne koszty i wydatki niezbędne do celowego dochodzenia praw przez mBank”.

Ponadto - zgodnie z punktem II Postanowienia nr 260/2011 - Prezes Urzędu zaliczył w poczet dowodów części materiałów zebranych w trakcie postępowań o sygn. DDK-405-9/12/JOB oraz RWR 403-18/11/AJ, tj.:

- pisma Deutsche Bank PBC SA z dnia 2 kwietnia 2012 r.;
- pisma Deutsche Bank PBC SA z dnia 23 lipca 2012 r.;
- wzorca umowy pn. „Umowa kredytu w formie linii kredytowej w rachunku BRI nr.....”;
- odpisu aktualnego Deutsche Bank PBC SA z KRS.

3. Odpowiadając - w piśmie z dnia 10 grudnia 2012 r. - na zarzuty zawarte w postanowieniu o wszczęciu postępowania Nr 265/2012 r. Deutsche Bank PBC SA przyznał, że klauzula zakwestionowana przez Prezesa Urzędu może budzić wątpliwości interpretacyjne ze względu na fakt, że z jednej strony dopuszcza możliwość dochodzenia przez Bank roszczeń wyłącznie bezpośrednio wynikających z umowy kredytu, z drugiej zaś strony definiuje kwotę zadłużenia w sposób, który uwzględnia także koszty jedynie pośrednio związane z tą umową (tj. koszty sądowe lub inne koszty poniesione w związku z dochodzeniem należności). Bank zapewnił, że było to nieumyślne zaniechanie spowodowane w szczególności niszowym charakterem usługi oferowanej umowy, zawieranej z wykorzystaniem wzorca zawierającego zakwestionowaną klauzulę: 77 aktywnych umów kredytu, z których 57 zostało zawartych w okresie od 1 marca 2012 r. (w tym jedynie 29 umów o kredyt konsumencki w rozumieniu obowiązującej ustawy o kredycie konsumenckim), a pozostałych 20 umów przed tym okresem.

Mając na uwadze powyższe, widząc potrzebę dostosowania kwestionowanej klauzuli do standardu oświadczeń o poddaniu się egzekucji obowiązującego w Banku, Bank zobowiązał się zmienić brzmienie kwestionowanej klauzuli na brzmienie przyjęte przez Bank w treści innych wzorców umów kredytowych wykorzystywanych w obrocie z konsumentami, a które nie zostały zakwestionowane przez Prezesa Urzędu, a także zaproponować wszystkim Klientom będącym stronami umów zawierających kwestionowaną klauzulę, zawarcie aneksu zmieniającego tę klauzulę na obowiązującą w innych wzorcach umów kredytowych wykorzystywanych przez Bank w obrocie z konsumentami.

Jednocześnie Bank stwierdził, że w jego ocenie postanowienie umowne pochodzące z wzorca umowy o nazwie „Umowa kredytu w formie linii kredytowej w rachunku BRI nr ...” nie jest tożsame z Klauzulą wpisaną do Rejestru pod nr 2908. Bank wskazał, że pomimo tego, że jest spełnione kryterium branży (stosunki między bankami a ich klientami), to porównywane klauzule dotyczyły „całkowicie odmiennych stosunków prawnych”. O ile klauzula nr 2908 dotyczyła umowy rachunku bankowego, o tyle klauzula Deutsche Bank PBC SA stanowiła „element składowy umowy kredytu”. Dalej Bank stwierdził, że klauzula w Rejestrze „nie ogranicza się w zakresie dochodzonych roszczeń wyłącznie do roszczeń bezpośrednio wynikających z umowy kredytu, ale zalicza do nich m.in. koszty sądowe i wszelkie inne koszty i wydatki niezbędne do celowego dochodzenia praw”. Z kolei klauzula objęta zarzutem postępowania, w ocenie Deutsche Bank PBC SA, „wyraźnie wskazuje, że kredytobiorca poddaje się egzekucji w zakresie roszczeń banku wynikających bezpośrednio z umowy kredytu (...) i odnosi się wyłącznie do określenia kwoty zadłużenia”. Zdaniem Banku

„zakres roszczeń możliwych do dochodzenia na podstawie obu analizowanych klauzul jest diametralnie różny.”

4. Deutsche Bank PBC SA został zawiadomiony o możliwości zapoznania się z aktami sprawy, a następnie wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów. Spółka skorzystała z powyższego uprawnienia.

2. Prezes Urzędu ustalił następujący stan faktyczny:

2. 1. Deutsche Bank PBC Spółka Akcyjna w Warszawie z siedzibą przy Alei Armii Ludowej 26 (dalej również jako Bank) jest przedsiębiorcą wpisanym do Krajowego Rejestru Sądowego przez Sąd Rejonowy dla Miasta Stołecznego Warszawy, XII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego pod nr 0000022493. Przedmiotem działalności Banku jest prowadzenie rachunków bankowych, udzielanie kredytów, przeprowadzanie bankowych rozliczeń pieniężnych.

Dowód: 36-46.

2.2. W ramach prowadzonej działalności gospodarczej Deutsche Bank PBC SA zawierał z konsumentami umowy, posługując się przy tym wzorcem umowy o nazwie: „Umowa kredytu w formie linii kredytowej w rachunku BRI nr.....”, który w pkt 44 zawierał postanowienie o treści: *„Kredytobiorca oświadcza, że poddaje się egzekucji, która może być wszczęta na podstawie zaopatrzonego w klauzulę wykonalności bankowego tytułu egzekucyjnego, wystawionego zgodnie z art. 96-98 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Prawo bankowe (tekst jednolity Dz.U. z 2002 r. Nr 72, poz. 665 – z późniejszymi zmianami) przez Deutsche Bank PBC S.A. w Warszawie w zakresie roszczeń tego Banku wynikających bezpośrednio z niniejszej umowy kredytu w formie odnawialnej linii kredytowej w rachunku BRI, do kwoty zadłużenia w wysokości zł (słownie złotych:.....), obejmującej kwotę kapitałową kredytu wraz z odsetkami, kosztami sądowymi oraz wszelkimi innymi kosztami poniesionymi przez Deutsche Bank PBC S.A. w związku z dochodzeniem przez Deutsche Bank PBC S.A. swoich wierzytelności, w odniesieniu do którego to bankowego tytułu egzekucyjnego Bank może wystąpić o nadanie mu klauzuli wykonalności najpóźniej w terminie do dniar.”*,

Wzór umowy kredytu został wprowadzony do obrotu prawnego z dniem 4 grudnia 2000 r., na mocy Zarządzenia nr 42/2000 Prezesa Zarządu Banku Współpracy Regionalnej SA w Krakowie z dnia 30 listopada 2000 r.

Dowód: 17-22, 37.

2.3. Zgodnie z Zarządzeniem Prezesa Zarządu Deutsche Bank PBC SA z dnia 19 grudnia 2012 r. nastąpiła zmiana wzorca umownego zawierającego zakwestionowaną klauzulę na klauzulę o treści:

„Kredytobiorca oświadcza, że poddaje się egzekucji, która może być wszczęta na podstawie zaopatrzonego w klauzulę wykonalności bankowego tytułu egzekucyjnego, wystawionego zgodnie z art. 96-98 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Prawo bankowe (tekst jednolity Dz.U. z 2002 r. Nr 72, poz. 665 – z późniejszymi zmianami) przez Deutsche Bank PBC S.A. w Warszawie w zakresie roszczeń tego Banku wynikających bezpośrednio z niniejszej umowy kredytu w formie odnawialnej linii kredytowej w rachunku BRI, do kwoty łącznie..... zł (słownie złotych:.....). Termin, do

którego Bank może wystąpić o nadanie bankowemu tytułowi egzekucyjnemu klauzuli wykonalności upływa z dniem.....r.”

Ponadto, w dniu 27 grudnia 2012 r. Bank wysłał do wszystkich Klientów, będących stronami umowy kredytu zawierającego zakwestionowaną klauzulę, projekt aneksu podpisany za Bank. Aneks wprowadza zmianę do umowy kredytu polegającą na nadaniu kwestionowanej klauzuli nowego brzmienia.

Dowód: karta 40.

2.5. W Rejestrze postanowień wzorców umownych uznanych za niedozwolone, pod poz. 2908, znajduje się postanowienie wpisane do Rejestru – w dniu 29 lutego 2012 r. - na podstawie wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie – Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z dnia 4 listopada 2009 r. (sygn. akt XVII Amc 314/09), który został utrzymany w mocy wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 22 września 2010 r. (sygn. akt. VI A Ca 185/10), o treści: „Posiadacz rachunku oświadcza, że w zakresie roszczeń mBanku wynikających z niniejszej Umowy dobrowolnie poddaje się egzekucji prowadzonej według przepisów Kodeksu postępowania cywilnego do wysokości 30.000 zł (trzydziestu tysięcy zł) obejmujących kwotę długu wraz z odsetkami oraz koszty sądowe i wszelkie inne koszty i wydatki niezbędne do celowego dochodzenia praw przez mBank”.

Dowód: rejestr klauzul na stronie internetowej Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów: www.uokik.gov.pl/pl/ochrona_konsumentow/niedozwolone_klauzule/rejestr_klauzul_niedozwolonych/.

3. Mając na uwadze zebrany materiał dowodowy, Prezes Urzędu zważył, co następuje:

3.1. Zagrożenie interesu publicznoprawnego.

Podstawą do rozstrzygania sprawy w oparciu o przepisy ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów jest uprzednie zbadanie przez Prezesa Urzędu, czy w danej sprawie zagrożony został interes publicznoprawny. Stwierdzenie, że to nastąpiło pozwala na realizację celu tej ustawy, wskazanego w art. 1 ust. 1, którym jest określenie warunków rozwoju i ochrony konkurencji oraz zasady podejmowanej w interesie publicznoprawnym ochrony interesów przedsiębiorców i konsumentów. Zdaniem Prezesa Urzędu rozpatrywana sprawa ma charakter publicznoprawny, albowiem wiąże się z ochroną interesu wszystkich konsumentów - klientów Deutsche Bank PBC SA w Warszawie. Interes publicznoprawny przejawia się także w postaci zbiorowego interesu konsumentów. Innymi słowy - naruszenie zbiorowego interesu konsumentów jest jednocześnie naruszeniem interesu publicznoprawnego. Uzasadnione zatem było w niniejszej sprawie podjęcie przez Prezesa Urzędu działań przewidzianych w ustawie o ochronie konkurencji i konsumentów.

3.2. Oznaczenie przedsiębiorcy.

Zgodnie z art. 4 pkt 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, ilekroć w ustawie jest mowa o przedsiębiorcy rozumie się przez to przedsiębiorcę w rozumieniu przepisów o swobodzie działalności gospodarczej. Natomiast art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (j.t. Dz. U. z 2010 r. Nr 220, poz. 1447 ze zm.) stanowi, iż przedsiębiorcą w rozumieniu tej ustawy jest, m.in., osoba prawna. Deutsche Bank PBC SA w Warszawie jest spółką prawa handlowego i prowadzi działalność gospodarczą na podstawie wpisu do rejestru przedsiębiorców KRS, pod numerem 0000022493. A zatem - w świetle powyższego – jest przedsiębiorcą w rozumieniu art. 4 pkt 1

ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, i przepisy tej ustawy mają do niej bezpośrednie zastosowanie.

3.3. Przesłanki naruszenia art. 24 ust. 1 i ust. 2 pkt 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów.

Art. 24 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów stanowi, iż „Zakazane jest stosowanie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów.”, natomiast art. 24 ust. 2 pkt 1 tej ustawy określa, iż „Przez praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów rozumie się godzące w nie bezprawne działanie przedsiębiorcy, w szczególności: stosowanie postanowień wzorców umów, które zostały wpisane do rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone, o którym mowa w art. 479⁴⁵ ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. - Kodeks postępowania cywilnego. (...)” Do stwierdzenia praktyki z art. 24 ust. 2 pkt 1 ustawy o ochronie (...), konieczne jest zatem wykazanie, że spełnione zostały łącznie następujące przesłanki:

- 1) bezprawność działań przedsiębiorcy, polegająca na stosowaniu postanowień wzorców umów, które zostały wpisane do Rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone, zwanego dalej „Rejestrem”,
- 2) naruszenie tymi działaniami zbiorowego interesu konsumentów.

Ad 1) Jak wspomniano wyżej, zgodnie z art. 24 ust. 2 pkt 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów „za praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów uważa się w szczególności stosowanie postanowień wzorców umów, które zostały wpisane do rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone, o którym mowa w art. 479⁴⁵ Kodeksu postępowania cywilnego”. Wynika stąd wniosek, iż ustawa o ochronie konkurencji i konsumentów wprost uznaje stosowanie przez przedsiębiorcę postanowień wzorców umownych, uznanych za niedozwolone i wpisanych do Rejestru, jako działanie bezprawne. Należy w tym miejscu wskazać, iż wzorce umowne wykorzystywane przy zawieraniu umów z konsumentami mogą być poddane kontroli abstrakcyjnej, której dokonuje Sąd Okręgowy w Warszawie - Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów. Artykuł 479⁴³ k.p.c. rozszerza prawomocność wyroku wydanego w sprawie o uznanie postanowień wzorca umowy za niedozwolone na osoby trzecie. Skutek tzw. prawomocności rozszerzonej następuje od chwili wpisania wzorca umowy do rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone, prowadzonego przez Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, o którym mowa w art. 479⁴⁵ § 2 k.p.c. Konsekwencją umieszczenia postanowienia umownego w Rejestrze jest to, że posłużenie się nim będzie miało skutek wprowadzenia do umowy elementu bezwzględnie przez prawo zakazanego. Wpis do rejestru niedozwolonych postanowień umownych oznacza, że od tego momentu stosowanie takiej klauzuli jest zakazane we wszystkich wzorcach umownych.

Sąd Najwyższy, w uchwale z dnia 13 lipca 2006 r. (sygn. akt III SZP 3/06) stwierdził, iż „(...) stosowanie postanowień wzorców umów o treści tożsamej z treścią postanowień uznanych za niedozwolone prawomocnym wyrokiem Sądu Okręgowego w Warszawie - Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów i wpisanych do rejestru, o którym mowa w art. 479⁴⁵ § 2 k.p.c., może być uznane w stosunku do innego przedsiębiorcy za praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów (...)”. W uzasadnieniu do powyższej uchwały Sąd uznał, m.in., że „(...) praktyka naruszająca zbiorowe interesy konsumentów art. 23a u.o.k. i k. [obecnie art. 24] obejmuje również przypadki wprowadzania jedynie zmian kosmetycznych polegających na przestawieniu wyrazów lub zastąpieniu jednych wyrazów innymi, jeżeli tylko wykładnia postanowienia pozwoli stwierdzić, że jego treść mieści się w hipotezie zakazanej klauzuli. Stosowanie klauzuli o zbliżonej treści do klauzuli wpisanej do rejestru

godzi przecież tak samo w interesy konsumentów, jak stosowanie klauzuli identycznej, co wpisana do rejestru (...). Przyjęta powyżej rozszerzająca wykładnia art. 23a u.ok.ik. znajduje również uzasadnienie w dyrektywach 93/13 oraz 98/27 a także orzecznictwie ETS dotyczącym zasady efektywności (...). Podkreślić należy, iż kwestia uznawania za praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów, poprzez stosowanie postanowień tożsamych z postanowieniami wpisanymi do Rejestru w odniesieniu do przedsiębiorców, którzy nie uczestniczyli w postępowaniu o uznanie postanowienia za niedozwolone, jest utrwalona w orzecznictwie Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, Sądu Apelacyjnego oraz Sądu Najwyższego (wyrok SN z dnia 20 czerwca 2006 r., (sygn. akt III SK 7/06, OSNP 2007, nr 13-14, poz. 207), uchwała SN z dnia 13 lipca 2006 r. (sygn. akt III SZP 3/06, LEX nr 197804); wyrok SA w Warszawie z dnia 2 grudnia 2005 r. (sygn. akt VI ACa 760/05, LEX nr 175423), wyrok SA z dnia 29 września 2005 r. (sygn. akt VI ACa 381/05, niepubl.).

Do stwierdzenia praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów nie jest zatem wymagana identyczność brzmienia klauzuli z Rejestru z klauzulą objętą postępowaniem. Przedmiotem niniejszego postępowania jest wykazanie, że zakwestionowane przez Prezesa Urzędu postanowienie wzorca umowy p.n. „Umowa kredytu w formie linii kredytowej w rachunku BRI nr.....”, stosowanego przez Bank przy zawieraniu umów kredytu, o treści: *„Kredytobiorca oświadcza, że poddaje się egzekucji, która może być wszczęta na podstawie zaopatrzonego w klauzulę wykonalności bankowego tytułu egzekucyjnego, wystawionego zgodnie z art. 96-98 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Prawo bankowe (tekst jednolity Dz.U. z 2002 r. Nr 72, poz. 665 – z późniejszymi zmianami) przez Deutsche Bank PBC S.A. w Warszawie w zakresie roszczeń tego Banku wynikających bezpośrednio z niniejszej umowy kredytu w formie odnawialnej linii kredytowej w rachunku BRI, do kwoty zadłużenia w wysokości zł (słownie złotych:.....), obejmującej kwotę kapitałową kredytu wraz z odsetkami, kosztami sądowymi oraz wszelkimi innymi kosztami poniesionymi przez Deutsche Bank PBC S.A. w związku z dochodzeniem przez Deutsche Bank PBC S.A. swoich wierzytelności, w odniesieniu do którego to bankowego tytułu egzekucyjnego Bank może wystąpić o nadanie mu klauzuli wykonalności najpóźniej w terminie do dniar.”*, jest tożsame z treścią postanowienia uznanego za niedozwolone prawomocnym wyrokiem Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, wpisanego do Rejestru pod pozycją 2908.

W wyroku SOKiK z dnia 4 listopada 2009 r. (sygn. akt XVII AmC 314/09) za niedozwolone zostało uznane postanowienie wpisane potem do Rejestru pod poz. 2908, o treści: „Posiadacz rachunku oświadcza, że w zakresie roszczeń mBanku wynikających z niniejszej Umowy dobrowolnie poddaje się egzekucji prowadzonej według przepisów Kodeksu postępowania cywilnego do wysokości 30.000 zł (trzydziestu tysięcy zł) obejmujących kwotę długu wraz z odsetkami oraz koszty sądowe i wszelkie inne koszty i wydatki niezbędne do celowego dochodzenia praw przez mBank”.

Uznając, że powództwo jest w pełni uzasadnione SOKiK wskazał, że kwestionowane postanowienie umowne ma mało precyzyjne brzmienie, co pozwala w praktyce na wystawienie bte (bankowego tytułu egzekucyjnego) odnośnie wszelkiego rodzaju kosztów, które mają jakikolwiek związek z prowadzeniem czynności windykacyjnych. Jest tak tym bardziej, że nie jest wiadome, jakiego rodzaju koszty mogą być zaliczone w poczet kosztów windykacyjnych. W wyroku oddalającym apelację od powyższego wyroku Sąd Apelacyjny (wyrok z dnia 22 września 2010 r., sygn. akt VI A Ca 185/10) stwierdził, że „wykracza poza dobre obyczaje wykorzystywanie niewiedzy konsumentów w zakresie możliwości wystawienia bankowego tytułu egzekucyjnego obejmującego, zgodnie z kwestionowanym postanowieniem, również koszty sądowe jak i wszelkie inne koszty i wydatki niezbędne do celowego dochodzenia praw przez Bank.”

Rozpatrując niniejszą sprawę Prezes Urzędu stwierdził, że istnieje wyraźna symetria pomiędzy postanowieniem wpisanym do Rejestru pod poz. 2908 a postanowieniem stosowanym przez Deutsche Bank PBC S.A., świadcząca o ich tożsamości.

Przed wszystkim obydwie postanowienia zawierają – sformułowaną przez bank – treść oświadczenia klienta banku (konsumenta) o poddaniu się egzekucji, prowadzonej według przepisów kodeksu postępowania cywilnego, wszczętej na podstawie wystawionego przez bank bankowego tytułu egzekucyjnego (bte). Przepis art. 96 ust. 1 i ust. 2 ustawy z 29 sierpnia 1997 r. Prawo bankowe (j.t. Dz.U. z 2012 r., poz. 1376) wskazuje, że „Na podstawie ksiąg banków lub innych dokumentów związanych z dokonywaniem czynności bankowych banki mogą wystawiać bankowe tytuły egzekucyjne. W bankowym tytule egzekucyjnym należy oznaczyć bank, który go wystawił i na rzecz którego egzekucja ma być prowadzona, dłużnika zobowiązanego do zapłaty, wysokość zobowiązań dłużnika wraz z odsetkami i terminami ich płatności, datę wystawienia bankowego tytułu egzekucyjnego, jak również oznaczenie czynności bankowej, z której wynikają dochodzone roszczenia (...)”. Wskazanie, co jest „czynnościami bankowymi” znajduje się w art. 5 ust. 1 i ust. 2 ustawy Prawo bankowe, z którego wynika, że zarówno prowadzenie rachunków bankowych, jak i udzielanie kredytów należy do katalogu czynności bankowych. Wbrew stanowisku Banku, zajętemu w odpowiedzi na postawiony zarzut, spełnione jest kryterium tożsamości stosunków prawnych, których dotyczą oba porównywane postanowienia. Postanowienie z Rejestru odnosi się do roszczeń wynikających z umowy rachunku bankowego, a postanowienie Deutsche Bank PBC S.A. jest zawarte we wzorcu umowy pn. „Umowa kredytu w formie linii kredytowej w rachunku BRI nr.....”. Skoro zatem porównywane postanowienia znajdują się w umowach należących do typowych czynności wykonywanych przez banki należy uznać, iż w sprawie istnieje tożsamość stosunków prawnych.

Po drugie, należy uznać, że w sprawie występuje też tożsamość treści porównywanych postanowień z punktu widzenia celu i kontekstu, w jakim zostały umieszczone. W obu postanowieniach jest mowa o tym, że: konsument (klient danego banku) poddaje się egzekucji, w zakresie roszczeń wynikających z „niniejszej” umowy, do określonej kwoty zadłużenia, obejmującej także „wszelkie inne koszty” poniesione przez bank, w związku z dochodzeniem jego wierzytelności.

Nie sposób zgodzić się z argumentem Deutsche Bank PBC SA, że o ile jego postanowienie dotyczy roszczeń „wynikających bezpośrednio z niniejszej umowy”, o tyle „klauzula abuzywna wpisana do Rejestru nie ogranicza się w zakresie dochodzonych roszczeń wyłącznie do roszczeń bezpośrednio wynikających z umowy kredytu, ale zalicza do nich m.in. koszty sądowe i wszelkie inne koszty i wydatki niezbędne do celowego dochodzenia praw. Deutsche Bank PBC SA stwierdził, że postanowienie objęte zarzutem postępowania „wyraźnie wskazuje, że kredytobiorca poddaje się egzekucji w zakresie roszczeń banku wynikających bezpośrednio z umowy kredytu (...) i odnosi się wyłącznie do określenia kwoty zadłużenia”. Z tego twierdzenia Bank wywodzi wniosek, że „zakres roszczeń możliwych do dochodzenia na podstawie obu analizowanych klauzul jest diametralnie różny.” Z takim stwierdzeniem Prezes Urzędu nie może się zgodzić, gdyż okoliczność, że klauzula nr 2908 nie zawiera w swej treści wyrazu „bezpośrednio”, nie zmienia faktu, że poddanie się egzekucji także dotyczy skonkretyzowanej umowy (wynika to ze sformułowania: „w zakresie roszczeń mBanku wynikających z niniejszej Umowy.”)

W kwestionowanym postanowieniu Deutsche Bank PBC S.A jest mowa o „kwocie kapitałowej kredytu wraz z odsetkami, kosztami sądowymi oraz wszelkimi innymi kosztami poniesionymi przez Deutsche Bank PBC S.A.”, zaś w klauzuli abuzywnej nr 2908 wskazuje się na „kwotę długu wraz z odsetkami oraz koszty sądowe i wszelkie inne koszty i wydatki niezbędne do celowego dochodzenia praw przez mBank”. Z zestawienia tych fragmentów obu porównywanych postanowień wynika, że każde z nich, z uwagi na nieprecyzyjne brzmienie,

pozwała w praktyce na wystawienie bankowego tytułu egzekucyjnego odnośnie do wszelkiego rodzaju kosztów, które mają jakikolwiek związek z prowadzeniem czynności windykacyjnych. Takie działanie pozwanego banku zostało uznane przez SOKiK oraz Sąd Apelacyjny za wykraczające poza dobre obyczaje i rażąco naruszające interes konsumentów. SOKiK, w uzasadnieniu do ww. wyroku z dnia 4 listopada 2009 r., wskazał, że nadany przez Prawo bankowe przywilej wystawiania przez banki bte ma charakter wyjątkowy, o czym należy pamiętać dokonując wykładni poszczególnych przepisów, regulujących tę instytucję. Obowiązuje w tym zakresie zasada, że wyjątków nie należy interpretować rozszerzająco. SOKiK dalej wskazał, że uregulowanie oświadczenia woli klienta banku, w zakresie w jakim przewiduje, iż poddaje się on dobrowolnej egzekucji roszczeń „obejmujących kwotę długu wraz z odsetkami oraz koszty sądowe i wszelkie inne koszty i wydatki niezbędne do celowego dochodzenia praw” uznać należy za sprzeczne z dobrymi obyczajami w postaci zasad lojalnego kontraktowania, równorzędnego traktowania konsumenta oraz niewykorzystywania uprzywilejowanej pozycji profesjonalisty.

W odpowiedzi na zawiadomienie o wszczęciu niniejszego postępowania Deutsche Bank PBC SA przyznał, że klauzula zakwestionowana przez Prezesa Urzędu „może budzić wątpliwości interpretacyjne ze względu na fakt, że z jednej strony dopuszcza możliwość dochodzenia przez Bank roszczeń wyłącznie bezpośrednio wynikających z umowy kredytu, z drugiej zaś strony definiuje kwotę zadłużenia w sposób, który uwzględnia także koszty jedynie pośrednio związane z tą umową (tj. koszty sądowe lub inne koszty poniesione w związku z dochodzeniem należności).” Prezes Urzędu stwierdza, że taka właśnie sytuacja ma miejsce, skoro na mocy przedmiotowego postanowienia umownego – tak samo jak abuzywnego z poz. 2908 Rejestru - możliwa jest wystawienie bte w stosunku do „wszelkich innych kosztów poniesionych przez Deutsche Bank PBC S.A.”

Mając powyższe na uwadze, Prezes Urzędu uznał, że cel, jakiemu służyła klauzula wpisana do Rejestru pod poz. 2908 oraz skutek jej stosowania jest identyczny, jak skutek stosowania przez Bank postanowienia zawartego pkt 44 wzorca umowy pn. „Umowa kredytu w formie linii kredytowej w rachunku BRI nr.....”. Pomimo odmienności wynikających z użytych wyrazów, cel i znaczenie porównywanych zapisów są tożsame.

Oznacza to, iż spełniona została pierwsza z przesłanek, koniecznych do stwierdzenia stosowania praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów, określonej w art. 24 ust. 2 pkt 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów.

Ad 2) W myśl art. 24 ust. 1 i ust. 2 pkt 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, stosowanie postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone jest praktyką naruszającą zbiorowe interesy konsumentów. Mówiąc o „zbiorowym interesie konsumentów” należy zaznaczyć, iż ustawa o ochronie konkurencji i konsumentów nie podaje jego definicji, wskazując jednak w art. 24 ust. 3, że nie jest nim suma indywidualnych interesów konsumentów. O tym, czy naruszony został interes zbiorowy, nie zawsze przesądza kryterium ilościowe, ponieważ niekiedy jeden ujawniony przypadek naruszenia prawa konsumenta może być przejawem często lub nawet powszechnie stosowanej praktyki naruszającej interes zbiorowy. W niniejszej sprawie mamy do czynienia z prawami licznej grupy konsumentów, będących klientami Deutsche Bank PBC SA, jak i potencjalnych zainteresowanych, którzy mogą zawrzeć umowę z Bankiem. W przedmiotowym postępowaniu nie chodzi o prawa poszczególnych osób, których sprawy mają charakter jednostkowy, indywidualny i nie dający się porównać z innymi, lecz o uprawnienia kręgu konsumentów, których sytuacja jest identyczna i wspólna dla całej grupy obecnych i przyszłych kontrahentów przedsiębiorcy.

Miarą realnego, a nie jedynie potencjalnego zagrożenia zbiorowych interesów konsumentów, w efekcie stosowania kwestionowanej klauzuli, jest sytuacja, o której pisze SOKiK w uzasadnieniu do wyroku, uznającego za abuzywną klauzulę z poz. 2908 Rejestru.

Otóż Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów zwrócił uwagę, że wystarczającym do uwzględnienia przez sąd wniosku banku o nadanie bte klauzuli wykonalności może być, przy zastosowaniu kwestionowanego postanowienia umownego, przedstawienie zestawienia kosztów postępowania windykacyjnego ze wskazaniem, iż są to należności związane z zawartą umową. W takim zaś wypadku jedyna możliwość obrony jaka przysługuje konsumentowi to wytoczenie powództwa opozycyjnego (art. 840 k.p.c.), z czym wiąże się konieczność nie tylko poniesienia kosztów sądowych, ale również udowodnienia, iż bankowy tytuł egzekucyjny został wystawiony niezgodnie z prawem - co powoduje przerzucenie pierwotnego obowiązku wykazania przez bank podstaw do wystawienia bankowego tytułu egzekucyjnego na konsumenta. To powoduje, iż dolegliwość dla konsumenta przy tak ukształtowanym stosunku umownym jest nad wyraz wysoka. Dodatkowo SOKiK wskazał, iż nawet w wypadku przyjęcia poglądu, zgodnie z którym konieczność poniesienia kosztów postępowania windykacyjnego da się uzasadnić w świetle art. 96 ust. 2 prawa bankowego (jak twierdził w toku postępowania pozwany bank), powództwo znajduje pełne uzasadnienie. SOKiK uznał, że postanowienie umowne (wpisane następnie do Rejestru pod poz. 2908) ma mało precyzyjne brzmienie, co pozwala w praktyce na wystawienie bte odnośnie wszelkiego rodzaju kosztów, które mają jakikolwiek związek z prowadzeniem czynności windykacyjnych. Jest tak tym bardziej, że nie jest wiadome jakiego rodzaju koszty mogą być zaliczone w poczet kosztów windykacyjnych. W takiej sytuacji rażącym naruszeniem interesów konsumenta jest stosowanie kwestionowanego postanowienia umownego (w praktyce znacznie utrudniającego mu obronę jego praw), gdy nie jest wiadome, jakiego rodzaju czynności windykacyjne mogą być wobec niego podjęte, z jaką częstotliwością mogą wykonywane, czy istnieje pewna sekwencja tych czynności, czy też mogą być prowadzone jednocześnie i jakie są koszty każdej z nich. W świetle kwestionowanego postanowienia możliwa jest sytuacja, w której Bank umieści w bte inne koszty czynności windykacyjnych (w tym np. koszty zatrudnienia pracowników wewnętrznego działu windykacji).

Tego rodzaju zagrożenie wywołuje także klauzula objęta zarzutem niniejszego postępowania, jako tożsama z postanowieniem wpisanym do Rejestru pod poz. 2908. Niezależnie od powyższego, zważywszy na rodzaj prowadzonej przez Bank działalności gospodarczej, uprawniony jest wniosek, iż każdy jego klient (konsument) zawierający lub mogący zawrzeć z Deutsche Bank PBC SA umowę kredytu, mógł być dotknięty kwestionowaną praktyką.

Tym samym wykazano spełnienie drugiej z przesłanek, warunkujących uznanie wyżej opisanego zachowania Banku za praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów, o której mowa w art. 24 ust. 2 pkt 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów.

3.4. Zaniechanie stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów, opisanej w sentencji decyzji.

Zgodnie z art. 27 ust. 1 i ust. 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów nie wydaje się decyzji, o której mowa w art. 26, jeżeli przedsiębiorca zaprzestał stosowania praktyki, o której mowa w art. 24. W takim przypadku Prezes Urzędu wydaje decyzję o uznaniu praktyki za naruszającą zbiorowe interesy konsumentów i stwierdzającą zaniechanie jej stosowania. Jednocześnie, w myśl art. 27 ust. 3 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów ciężar udowodnienia okoliczności, iż przedsiębiorca zaniechał stosowania praktyki, o której mowa w art. 24 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów spoczywa na tymże przedsiębiorcy. Stanowi to konsekwencję tego, iż to przedsiębiorca wywodzi korzystne dla siebie skutki prawne z udowodnienia okoliczności, o której mowa w przedmiotowym przepisie.

W piśmie z dnia 7 stycznia 2013 r. Bank poinformował Prezesa Urzędu, iż zgodnie z Zarządzeniem Prezesa Zarządu Deutsche Bank PBC SA z dnia 19 grudnia 2012 r. nastąpiła

zmiana wzorca umownego zawierającego zakwestionowaną klauzulę na klauzulę o treści: „Kredytobiorca oświadcza, że poddaje się egzekucji, która może być wszczęta na podstawie zaopatrzonego w klauzulę wykonalności bankowego tytułu egzekucyjnego, wystawionego zgodnie z art. 96-98 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Prawo bankowe (tekst jednolity Dz.U. z 2002 r. Nr 72, poz. 665 – z późniejszymi zmianami) przez Deutsche Bank PBC S.A. w Warszawie w zakresie roszczeń tego Banku wynikających bezpośrednio z niniejszej umowy kredytu w formie odnawialnej linii kredytowej w rachunku BRI, do kwoty łącznie..... zł (słownie złotych:.....). Termin, do którego Bank może wystąpić o nadanie bankowemu tytułowi egzekucyjnemu klauzuli wykonalności upływa z dniem.....r.” Ponadto, w dniu 27 grudnia 2012 r. Bank wysłał do wszystkich klientów, będących stronami umowy kredytu zawierającego zakwestionowaną klauzulę, projekt aneksu podpisany za Bank.

Dokonana modyfikacja, zdaniem Prezesa Urzędu, wyeliminowała abuzywność przedmiotowej klauzuli w zakresie wynikającym z tożsamości z klauzulą abuzywną, wpisaną do Rejestru pod poz. 2908. Mając powyższe na uwadze uznać należało, iż z dniem 19 grudnia 2012 r. Deutsche Bank PBC SA zaniechał stosowania praktyki opisanej w sentencji decyzji.

3.5. Kara pieniężna.

Zgodnie z art. 106 ust. 1 pkt 4 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, Prezes Urzędu może nałożyć na przedsiębiorcę, w drodze decyzji karę pieniężną w wysokości nie większej niż 10% przychodu osiągniętego w roku rozliczeniowym poprzedzającym rok nałożenia kary, jeżeli przedsiębiorca ten, choćby nieumyślnie dopuścił się stosowania praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów w rozumieniu art. 24. Z treści przepisu wynika, iż ww. kara ma charakter fakultatywny. W związku z tym, Prezes Urzędu w ramach uznania administracyjnego decyduje, czy zasadne jest w danej sprawie nałożenie kary. Ustawa nie zawiera katalogu przesłanek, od których uzależniona jest decyzja o nałożeniu kary. W art. 111 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów wskazano jedynie, iż ustalając wysokość kary Prezes Urzędu winien wziąć pod uwagę okres, stopień oraz okoliczności uprzedniego naruszenia przepisów ustawy.

Zdaniem Prezesa Urzędu, działania podejmowane w związku z prowadzoną działalnością gospodarczą powinny być uwzględniać możliwość naruszenia zbiorowego interesu konsumentów. Zebrane w postępowaniu wyjaśnienia i informacje mogą zatem wskazywać na co najmniej nieumyślne działanie Deutsche Bank PBC SA. Pamiętać należy, że na profesjonalnych uczestnikach obrotu rynkowego spoczywa obowiązek dochowania należytej staranności przy ocenie zgodności ich działań z obowiązującymi przepisami prawa.

W niniejszej sprawie, stwierdzono, że Deutsche Bank PBC SA naruszył zakaz, o którym mowa w art. 24 ust. 1 i ust. 2 pkt 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów. Zakaz ten ma charakter bezwzględny, zatem nie istnieją przesłanki natury prawnej, które umożliwiały zalegalizowanie tych praktyk. Spełniona jest zatem podstawowa przesłanka warunkująca nałożenie kary pieniężnej. Stwierdzona praktyka dotyczy działań przedsiębiorcy, które polegają na stosowaniu postanowień zakazanych, tj. wpisanych do Rejestru klauzul. Rejestr ten ma charakter jawny i utworzony został właśnie po to, aby przedsiębiorcy wiedzieli, jakie postanowienia są zakazane do stosowania w obrocie z konsumentami.

Ustalenie kary w przedmiotowej sprawie miało charakter wieloetapowy, co spowodowane było zaistnieniem w postępowaniu licznych okoliczności mających wpływ na jej wysokość. Ustalając wymiar kary pieniężnej, Prezes Urzędu w pierwszej kolejności dokonał oceny wagi stwierdzonej praktyki i na tej podstawie ustalił kwotę bazową, stanowiącą podstawę do dalszych ustaleń wysokości kary, a następnie – w oparciu o zaistniałe

w sprawie okoliczności mające wpływ na wysokość kary – dokonał gradacji ustalonej kwoty bazowej.

Podstawą obliczenia wysokości kary jest przychód Banku, osiągnięty w roku poprzedzającym rok nałożenia kary tj. kwota ... zł (odpowiadający obrotowi za rok 2012, obliczonemu zgodnie z § 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 17 lipca 2007 r. w sprawie sposobu obliczania obrotu przedsiębiorców uczestniczących w koncentracji - Dz.U. Nr 134, poz. 935).

Przy wymierzaniu kary za powyższą praktykę przede wszystkim wzięto pod uwagę fakt, iż naruszenie przez Spółkę zbiorowych interesów konsumentów polegało na stosowaniu postanowienia umownego tożsamego z klauzulą abuzywną. W przedmiotowej sprawie zaistniała sytuacja, w której konsument wyrażał zamiar podpisania umowy ubezpieczenia oferowanej przez zakład ubezpieczeń. Z kolei działanie Deutsche Bank PBC SA to stosowanie praktyki polegającej na takim opracowaniu wzorca umowy, który zawiera w swojej treści postanowienie tożsame z uznanym przez Sąd Ochrony Konkurencji Konsumentów za niedozwolone. Konsument, podejmując decyzję o zawarciu umowy w oparciu o narzucony mu przez przedsiębiorcę wzorec, nie ma możliwości rzeczywistego wpływu na istnienie i treść zawartych w nim postanowień. Strona zawierająca umowę według narzuconego wzorca jest nim związana z chwilą zawarcia umowy.

W niniejszej decyzji zakwestionowano postanowienie zamieszczone we wzorcu umowy pn. „Umowa kredytu w formie linii kredytowej w rachunku BRI nr.....”. Wpływało ono w istotny sposób na sytuację prawną konsumentów, ponieważ jego mało precyzyjne brzmienie, pozwalało na wystawienie bte odnośnie wszelkiego rodzaju kosztów, które mają jakikolwiek związek z prowadzeniem czynności windykacyjnych. Na podstawie kwestionowanego postanowienia możliwa jest sytuacja, w której Bank umieści w bte inne koszty czynności windykacyjnych.

Kwestionowane postanowienie zostało wprowadzone do obrotu z dniem 4 grudnia 2000 r. Wymierzając karę w niniejszej sprawie należało jednak wziąć pod uwagę dzień wpisania do Rejestru postanowienia, z którym tożsamość jest wykazywana, tj. 29 lutego 2012 r. W tej sytuacji należało uznać, że okres stosowania stwierdzonej praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów nie był długi, ponieważ trwał niespełna rok: od dnia 1 marca 2012 r. do dnia 19 grudnia 2012 r.

Zważając na te okoliczności Prezes Urzędu uznał, iż waga naruszeń omawianych w niniejszej sprawie kształtuje się na poziomie 0,02 % przychodu osiągniętego przez Spółkę w 2012 r. Tym samym ustalona przez Prezesa Urzędu kwota bazowa (po zaokrągleniu do zł) wynosi ... zł.

Dokonując ostatecznego ustalenia wymiaru kary pieniężnej, nałożonej na Przedsiębiorcę, rozważono również zastosowanie zaistniałych w postępowaniu okoliczności łagodzących, jak i zaostrzających wymiar kary. Prezes Urzędu uwzględniając poszczególne ww. okoliczności, miał na uwadze całokształt zebranego w postępowaniu materiału dowodowego. W przedmiotowej sprawie okoliczności obciążających nie stwierdzono. Natomiast okolicznością łagodzącą, mającą wpływ na wymiar kary, był fakt zaniechania przez Przedsiębiorcę stosowania powyżej wskazanej praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów. Tym samym uwzględnienie wskazanej okoliczności obniżającej wymiar kary, uzasadnia jej obniżenie o 30%, tj. o kwotę (po zaokrągleniu do zł) ... zł, co spowodowało, że ostateczna wysokość kary wynosi 212 360,00 zł.

Po myśli art. 106 ust. 1 pkt 4 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, maksymalną karą, jaką mógłby w niniejszej sprawie zastosować Prezes Urzędu byłaby kara na poziomie 10% przychodu uzyskanego przez Spółkę w roku 2012, to jest kara w wysokości ... zł. Kara pieniężna orzeczona w punkcie II sentencji niniejszej decyzji stanowi ... %

przychodu przedsiębiorcy za rok 2012 r. czyli ... % kary, jaka mogłaby być w tym przypadku nałożona.

Zdaniem Prezesa Urzędu, tak określona kara spełni zarówno rolę represyjną jako sankcja i dolegliwość za naruszenie przepisów ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, jak i prewencyjną, zapobiegając ponownemu ich naruszeniu. Nie bez znaczenia jest też jej walor wychowawczy, w tym wymiar ogólny, odstraszający dla innych przedsiębiorców działających w branży przed podobnym naruszaniem słuszych interesów konsumentów.

Przyjmując wspomniane ww. wcześniej okoliczności naruszenia przepisów ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, jak również fakt, iż kara winna być orzekana na poziomie wystarczającym do osiągnięcia zamierzonego celu i odczuwalna dla przedsiębiorcy, Prezes Urzędu postanowił nałożyć karę, w wysokości określonej **w punkcie II sentencji decyzji.**

Mając powyższe na uwadze, należało orzec jak w sentencji decyzji.

Zgodnie z art. 112 ust. 3 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, karę pieniężną należy uiścić w terminie 14 dni od dnia uprawomocnienia się niniejszej decyzji na konto Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów Warszawie: **NBP O/O Warszawa 51 1010 1010 0078 7822 3100 0000.**

Pouczenie: Stosownie do treści art. 81 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, w związku z art. 479²⁸ § 2 k.p.c., od niniejszej decyzji przysługuje stronie odwołanie do Sądu Okręgowego w Warszawie - Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w terminie dwutygodniowym od dnia jej doręczenia, za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów - Delegatury Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów we Wrocławiu.

Otrzymuje:

Deutsche Bank PBC SA
Al. Armii Ludowej 26
00-609 Warszawa